

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Archeologie en cultuur-historie	EU	Verdrag van Valetta (1992)	– In de bodem bewaren van archeologische waarden op de locatie zelf (in situ); – Vroeg in de ruimtelijke ordening rekening houden met archeologie; – Verstoorder betaalt.	– Uitwerking in het nationale beleid van EU-lidstaten.
	Rijk	Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007), Monumentenwet (1988)		– Uitwerking door rijk, provincie en gemeenten in hun ruimtelijke plannen.
	Provincie & regio	Nota Inzichtelijk Verleden (2001)		– Uitwerking van beleid voor gebieden met verwachte en aange-toonde waarden zoals weergegeven op de themakaart "Archeologie" van het Streekplan 2005 door gemeenten in hun bestemmingsplannen
		Belvoir 2 (2005-2008) Belvoir 3 (2009-2012)	– Realisatie van duurzaam functioneel gebruik van de cultuurhistorie. – Realisatie van gezamenlijke cultuurhistorische programma's en projecten. – Realisatie van definitieve maatschappelijke verankering van cultuurhistorie en borging met behulp van vigerende regelgeving.	– Stimuleren van versterking cultuurhistorie door toekennen van subsidies.
	Gemeente	Archeologische beleidsadvieskaart	– In de bodem bewaren van archeologische waarden op de locatie zelf (in situ); – Vroeg in de ruimtelijke ordening rekening houden met archeologie; – Verstoorder betaalt.	Uitwerking van beleid in bestemmingsplannen: – Bijbekende waarden: bodemingrepen dienen voorkomen te worden, anders archeologisch onderzoek altijd verplicht; – Bij hoge verwachtingswaarde: onderzoeksplicht vanaf 1.000 m2 en > 0,30 m diepte; – Bij middelhoge verwachtingswaarde: onderzoeksplicht vanaf 2.000 m2 en > 0,30 m diepte; – Bij lage verwachtingswaarde: onderzoeksplicht vanaf 10 ha en > 0,30 m diepte; – Verstoorde gebieden: geen archeologisch onderzoek verplicht.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Bedrijven en milieuzone-ring	Rijk en gemeenten		– Bescherming van milieuhindergevoelige functies; – Bescherming van de rechten (bijv. uitbreidingsmogelijkheden) van bestaande bedrijven.	– Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. – Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Bodem	Rijk	Wet bodembescherming (Wbb, 2006), Wet milieubeheer, Wet verontreiniging oppervlaktewateren, Woningwet	Geen verdere verontreiniging van de bodem (stand-still principe)	– Preventie: het voorkomen van bodemverontreiniging door het verbinden van regels en normen aan activiteiten (zoals bouwen); – Beheer: regelgeving m.b.t. toepassing en hergebruik van grond, bagger en bouwstoffen; – Sanering: saneringscriteria en –doelstellingen zoals vastgelegd in de Circulaire bodemsanering (2009).
	Provincie	Beleidsnota Bodem (2008)	– Geen verdere verontreiniging van de bodem; – Zorgvuldig omgaan met functies in de bodem.	Optimaal gebruikmaken van de bodem door: – duurzaam bodembeheer; – bodemsanering spoedeisende gevallen voor 2015; – bodemsanering niet-spoedeisende gevallen voor 2030.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Externe veiligheid	Rijk en gemeenten	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)	Beperken en inzichtelijk maken van groepsrisico en plaatsgebonden risico als gevolg van diverse inrichtingen.	– Vastgelegde veiligheidsnormen voor bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein (bijv. LPG-tankstations, ammoniakkoelinstallaties); – Gemeenten en provincies zijn bij het verlenen van milieuvergunningen verplicht rekening te houden met specifieke eisen voor het plaatsgebonden risico (PR) en regels voor het groepsrisico (GR).

Thema	beleidsniveau	er	doel	normering
Geluid	EU	Richtlijn Omgevingslawaa	Schadelijke gevolgen van blootstelling aan omgevingslawaa vermijden, voorkomen of verminderen.	– Omgevingslawaa dient te worden vastgesteld door middel van geluidsbelastingkaarten; – Op basis van de resultaten van geluidbelastingkaarten dienen actieplannen te worden vastgesteld; – Het publiek dient te worden voorgelicht over omgevingslawaa en de aanpak ervan; – De Europees geharmoniseerde dosismaat Lden dient gehanteerd te worden.
	Rijk	Wet geluidhinder	Bescherming van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) tegen geluidhinder van wegverkeerslawaa, spoorweglawaa en industrielawaa door middel van zonering.	– Geluidbelasting op geluidgevoelige bebouwing mag niet hoger zijn dan 48 dB; – Wanneer een bestemmingsplan nieuwe, geluidgevoelige bebouwing toestaat, is akoestisch onderzoek verplicht.
	Provincie	Streekplan	Koppeling tussen beleid voor stilte aan beleid voor natuur.	– Handhaving van acht stiltegebieden; – Door ruimtelijke initiatieven in aaneengesloten delen van de EHS mag het geluidsniveau niet toenemen en dient bij voorkeur af te nemen.
	Gemeente	Verkeersmodel	Maken van een kwalitatieve beoordeling van wegverkeerslawaa.	– Aanwijzen tot aandachtsgebied ten aanzien van geluid van: – Gebieden langs de A15; – De N835 Maurik-Tiel; – De Ommerenveldsweg.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Landschap	Rijk	Nota Ruimte, AmvB Ruimte	– Aantrekkelijk land: concentratie in de steden en ruimte houden op het platteland; – Behouden en ontwikkelen kernkwaliteit nationaal landschap; – Behoud van waardevolle landschappen	– Toepassen van de 'ja, mits'-benadering bij ruimtelijke ingrepen in nationale landschappen;
	Provincie	Streekplan 2005 (structuurvisie)	– Vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied; – Behouden en versterken van waardevol landschap Ommerse Veld en Rijswijkse Veld.	– Toepassen van de 'ja, mits'-benadering bij ruimtelijke ingrepen in waardevolle landschappen; – Opleggen van criteria die gemeenten bij de beoordeling van ruimtelijke initiatieven moeten meenemen: – Openheid; – Afwezigheid bebouwing en opgaand groen; – Onregelmatige blok- en strokenverkaveling; – Weidebouw; – Rust, ruimte en donkerte.
		Gebiedsplan natuur en landschap	Versterken van natuur, bos en landschap in de provincie Gelderland.	– Concrete begrenzing van gebieden tot gebied voor: – Agrarisch natuurbeheer; – Nieuwe natuur; – Zoekgebied landschap of natuur. – Per gebied wordt aangegeven welke natuurdoeltypen worden nagestreefd.
	Gemeente	Structuurvisie	Behoud landelijk karakter en rivierenlandschap	– Aanwijzen drie landschapstypen die versterkt moeten worden: – Kommen (openheid en rust); – Oeverwallen (meer grondgebonden landbouw); – Uiterwaarden (versterking natuur- en landschapswaarden).
		Bomenbeleidsplan	Herstellen openheid in komgronden en kleinschaligheid en diversiteit op oeverwallen en stroomruggen.	– Voorzien van verbindingswegen van boombeplanting; – Geen boombeplantingen langs historische linten; – Verwijderen van bodem die niet bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Luchtkwaliteit	EU	Europese richtlijn	Het beschermen van mensen tegen onaanvaardbare gezondheidsri-	– Normering voor verschillende stoffen:

		luchtkwaliteit	sico's door luchtverontreiniging.	• Jaargemiddelde concentraties fijnstof (PM₁₀) in 2011 en stikstofdioxide (NO₂) in 2015 van 40 µg/m³ • Maximaal 35 overschrijdingen per jaar van het 24-uurgemiddelde van 40 µg/m³ (≈ 32,5 µg/m³ jaargem.)
	Rijk	Wet milieubeheer inz. Luchtkwaliteiteisen (Wet luchtkwaliteit)	doorgang van ruimtelijke projecten nu en voldoen aan de Europese grenswaarden op termijn	– Definiëring grens (niet) in betekenende mate bij 1500 woningen, 10.000 m² kantoren, akker- en tuinbouw of 1,2 µg/m³ toename NO₂ of PM₁₀ voor bestemmingen. – Aanwijzing gevoelige bestemmingen – Reken- en meetvoorschriften

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Natuur	EU	Vogelrichtlijn	– De instandhouding en de regulering van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten, met inbegrip van hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden – De regulering van de exploitatie van deze soorten.	Het is verboden: – de onder de richtlijn vallende vogels opzettelijk te storen, te houden, of opzettelijk te doden of te vangen. De lidstaten mogen echter de jacht op bepaalde soorten toestaan op voorwaarde dat de jachtmethodes aan bepaalde beginselen voldoen (redelijkheid en evenwichtigheid, jacht buiten het trek- en broedseizoen, verbod van methoden voor het massale of niet-selectieve vangen of doden van vogels); – hun nesten en eieren te vernielen of te beschadigen of hun nesten weg te nemen
		Habitatrichtlijn	– Instandhouding van natuurlijk habitats en in het wild levende flora en fauna – Behoud van de biologische diversiteit te bevorderen	Het is verboden: – in het wild levende specimens van die soorten opzettelijk te vangen of doden; – soorten opzettelijk te verstoren, vooral tijdens de perioden van voortplanting, afhankelijkheid van de jongen, overwintering en trek; – opzettelijk eieren in de natuur te vernielen of te rapen; – voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen.
	Rijk	Natuurbeschermingswet 1998	– Wettelijke bescherming geven aan waardevolle (natte) natuurgebieden en daarin voorkomende flora en fauna – Beschermde soorten en habitats in een gunstige staat van in-	– De instandhoudingsdoelstellingen die zijn opgesteld moeten worden uitgewerkt in beheerplannen; – Voor activiteiten die plaatsvinden in of nabij beschermd gebied

			standhouding houden of brengen (Natura 2000) – Behouden van natuurschoon en natuurwetenschappelijke betekenis (Natuurmonumenten)	dient een voortoets plaats te vinden;
		Flora- en faunawet	– Het duurzaam in stand houden van inheemse planten- en diersoorten in hun natuurlijk leefgebied.; – Overname van de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen en toepassing voor de Nederlandse situatie.	– Het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8); – Het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11). – Artikel 2 van de Flora- en faunawet; een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.
Natuur	Provincie & regio	Streekplan; Ecologische Hoofdstructuur	– De status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (provincie).	– Nee-tenzij regeling voor activiteiten in de EHS die kernkwaliteiten aantasten – In de EHS verweving en verbindingzone kan regulier agrarisch gebruik worden voortgezet en kan vergroting van aanwezige bouwpercelen via bestemmingsplanwijziging plaats vinden, mits rekening wordt gehouden met de omgeving, inclusief het (potentiële) functioneren van verbindingzones.
		Natuurbeheerplan Provincie Gelderland	– Behouden en versterken van natuurwaarden	– Bestaande en nog te ontwikkelen natuur zijn aangegeven; – Subsidies voor natuurbeheer, agrarisch natuurbeheer en landschapsbeheer (aan te vragen op vrijwillige basis);
	Gemeente	Structuurvisie (2003), Landschapsbeleidsplan	– Ontwikkeling van nieuwe natuur en toevoegen en/of herstellen van natuur- en landschapselementen.	

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Recreatie	Rijk	Nota Ruimte	– De recreatiesector moet de ruimte krijgen om te kunnen anticiperen op de veranderende behoefte van de samenleving en om zich tot een economische drager van (delen) van het platteland te ontwikkelen; – De bereikbaarheid en toegankelijkheid van de groene ruimte moeten worden verbeterd en vergroot.	– Provincies dienen in hun streekplannen voldoende ruimte te scheppen om de veranderende behoefte aan toeristisch-recreatieve voorzieningen; – aanpassing als omvorming van recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden procesmatig faciliteren; – De ruimtelijke mogelijkheden voor nieuwbouw van recreatiewoningen zijn gelijk aan de mogelijkheden voor nieuwbouw van woningen in het buitengebied. Als uitzondering op deze hoofdregel geldt dat voor complexen van recreatiewoningen waar het recreatieve gebruik van deze recreatiewoningen door middel van een bedrijfsmatige exploitatie kan worden verzekerd, een positieve planologische beoordeling kan worden gegeven; – Het rijk stimuleert lijnvormige elementen, zoals dijken, oevers en houtwallen, toegankelijker te maken voor wandelen, fietsen en varen (waterrecreatie). Tevens wordt gestimuleerd om de toegankelijkheid van natuurgebieden en landbouwgrond verder te vergroten.
	Provincie	Streekplan		– Initiatieven voor toeristisch-recreatieve voorzieningen worden beoordeeld op de mate van aansluiting bij regionale gebiedskenmerken en hun bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het regionaal toeristisch-recreatieve product; – Gemeenten dienen mee te werken aan functieverandering van vrijgekomen bebouwing in het buitengebied naar een extensieve recreatieve functie; – Intensieve vormen recreatie en toerisme zijn mogelijk waarbij: – de verkeersafwikkeling en de mate van (boven)lokale uitstraling op mens en milieu in ogenschouw wordt genomen; – voorkomen wordt dat nieuwe initiatieven onoverkomelijke belemmeringen opwerpen voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven in de directe omgeving;

				– een relatie wordt gelegd met de omgevingskenmerken en de bijdrage aan het regionaal toeristisch-recreatieve product; – uitbreiding of nieuwvestiging van terreinen voor recreatiewoningen zijn alleen mogelijk indien sprake is van een bedrijfsmatige exploitatie; – de maximale maatvoering van een recreatiewoning bedraagt 75m2 en 300 m3; – De ontwikkeling van concentratiepunten van dagrecreatie dient aan te sluiten bij de omgevingskenmerken.
	Gemeente	Structuurvisie 2009-2019	– Stimuleren recreatief gebruik buitengebied – Verdere ontwikkeling van verblijfsrecreatie en grootschalige recreatievoorzieningen van het gebied Beldert-Lingemeer	– uitbreiding van het netwerk van aantrekkelijke fiets- en wandelpaden; – bij de recreatieve ontwikkeling van het gebied Beldert-Lingemeer een zonering aanbrengen waarbij de zone langs de Linge dient voorbehouden te zijn aan extensieve en rustige vormen van recreatie, terwijl de meer intensieve vormen geconcentreerd kunnen worden aan de goed te ontsluiten noordzijde.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Water	EU	Kaderrichtlijn Water (KRW, 2000)	Waarborgen van de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit in Europa.	– Verplichting van grensoverschrijdende samenwerking tussen alle betrokken partijen op het gebied van water.
	Rijk	Nota Ruimte	Meebewegen met en anticiperen op water	– Hanteren drietrapsstrategie waterkwantiteit 'vasthouden-bergen-afvoeren'; – Hanteren drietrapsstrategie waterkwaliteit: 'voorkomen-scheiden-zuiveren'.
		Waterwet (2009)	Regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening.	– Bundeling van vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten in de Watervergunning.
		Nationaal Waterplan 2010-2015	Duurzaam waterbeheer door bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water.	– Prioriteit voor duurzame bescherming tegen hoogwater.
	Provincie	Waterplan Gelderland 2010-2015	Beschermen oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, voorkomen regionale wateroverlast, watertekort en bescherming waterbodems.	– Inrichting en beheer van het watersysteem in gebieden met de functie landbouw moeten gericht zijn op: – Aanvaardbaar risico wateroverlast, minimale vochttekorten;

				– Oppervlaktewaterpeil dat landbouw accommodeert; – Oppervlaktewater op peil houden voor grondwaterstand en beregening; – Lokale afstemming op verspreid liggende natuurelementen; – Maximale drooglegging in veenweidegebieden van 60 cm onder maaiveld. – Veiligstellen en ontwikkelen van de Linge (HEN-water); – Zwemwater dient te voldoen aan de categorie aanvaardbaar, goed of uitstekend.
	Waterschap Rivierenland	Waterbeheerplan 2010-2015	Klimaatbestendig waterbeheer op basis van de huidige klimaatscenario's.	– Vergroten van het bergend vermogen van het landelijk gebied; – Halen van de KRW-doelstellingen in 2027; – Watercondities voor Natura 2000-gebieden verbeteren.
		KRW-Gebiedsplan Deelgebied Betuwe	Op orde brengen van de waterkwaliteit	– Beperken emissie stedelijk gebied; – Beperken emissie landelijk gebied; – Verbeteren Inrichting, beheer en onderhoud: – Aanleg Natuurvriendelijke oevers in waterlichamen; – Natuurvriendelijk onderhoud in waterlichamen.

Thema	beleidsniveau	kader	doel	normering
Winning bouwgrondstoffen	Rijk	Nota Ruimte	– de winning van deze bouwgrondstoffen in Nederland stimuleren op een maatschappelijk aanvaardbare wijze.	– waar mogelijk multifunctioneel door gebruik te maken van de kansen die ontgroningen bieden voor het realiseren van andere gewenste maatschappelijke functies, zoals natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water, waterbeheer, aanleg vaargeulen; – rekening houden met de geologische voorkomens van schaarse bouwgrondstoffen als beton- en metselzand, grind, kalksteen, klei voor de grofkeramische industrie en zilverzand, om zo de winningmogelijkheden voor toekomstige generaties niet te belemmeren.
	Provincie	Streekplan	– bewaken en stimuleren dat kansen voor de winning van bouwgrondstoffen worden gesignaleerd en benut die maatschappelijk en ruimtelijk meerwaarde hebben.	– de ontgronder moet de winning van bouwgrondstoffen koppelen aan de realisatie van gewenste functies in het gebied; – projecten voor winning van bouwgrondstoffen moeten ruimtelijke meerwaarde bieden.